

Czerwce drzew i krzewów iglastych

Wszystkie wydają jedno pokolenie w roku.

Misecznik cisowiec należy do rodziny misecznicowatych. Występuje powszechnie na cisie pospolitym, cisie pośrednim, cisie japońskim. Larwy żerują na dolnej stronie igieł, natomiast samice na korze pędów, skąd wysysają soki. Na wydzielonej przy tym rosie miodowej osadzają się grzyby sadzaki. Igły żółkną, brązowieją i opadają.

Ciało samic jest owalne, wypukłe, początkowo tarczka jest żółtobrazowa, potem ciemnobrazowa, długości 2,7-3,4 mm. Larwy po wylęgu są jasnożółte, później kremowe, błyszczące, długości 0,3-0,5 mm. Zimujące larwy II stadium rozwojowego są żółtobrazowe, długości 1-1,4 mm. Pod koniec kwietnia pojawiają się pierwsze samice, które żerują na igłach, potem na młodych pędach. Od końca maja do połowy czerwca samice składają po 60-1300 sztuk jaj, po czym zamierają. Larwy I stadium pojawiają się w czerwcu i lipcu, a w sierpniu i we wrześniu osiągają II stadium rozwojowe. Występuje jedno pokolenie w roku.

Zwalczanie należy przeprowadzić po zauważeniu pierwszych larw na igłach – początek czerwca i ewentualnie powtórzyć po 14 dniach, używając do tego celu preparatów neonikotynoidowych, np. Mospilan 20 SP, Confidor 200 SL.

Tarcznik jałowcowiec syn. **Zaśnieżek jałowcowy** – należy do rodziny tarczniakowatych. Występuje na różnych gatunkach jałowca oraz na starszych okazach cyprysika groszkowego i cyprysika Lawsona. Larwy żerują na pędach i łuskowatych igłach, skutkiem czego pędy są często zniekształcone i zahamowane we wzroście.

Tarczka samicy jest biała, okrągła, lekko wypukła, długości 1-1,5 mm. Ciało samicy jest żółte, owalne, długości 0,4-0,9 mm. Larwy przekształcające się w samce są podługne z brązową wylinką, a w samice – są owalne i żółtozielonkawe. Zimują zapłodnione samice na najmłodszych pędach. Od połowy maja składają po 9-60 szt. jaj pod tarczką. Po 3-4 tygodniach wylęgają się larwy, a pod koniec lipca pojawiają się osobniki dorosłe.

Zwalczanie należy przeprowadzić w momencie pojawienia się larw, około połowy czerwca.

Mączystek jałowcowy należy do rodziny wełnowcowatych, występuje na jałowcu sabińskim, jałowcu pospolitym, jałowcu płożącym. Larwy i osobniki dorosłe tworzą liczne skupiska na pędach, wewnątrz krzewów, skutkiem czego pędy nie rosną i nawet zamierają. Efektem ubocznym jest osadzanie się na rosie miodowej grzybów sadzakowych. Larwy zimują na pędach, w szczelinach kory, osłonięte wydzieliną woskową, po czym od wiosny żerują. Samice na początku czerwca składają po kilkaset jaj do worka jajowego, przyczepionego do tylnej części ciała. Jeszcze w czerwcu wylęgają się larwy, które rozchodzą się po pędach. Larwy II stadium przyczepiają się kłujką do pędu.

Zwalczanie należy przeprowadzić na początku czerwca, z chwilą pojawiania się pełzających larw i powtórzyć po 14 dniach.

Tarcznik jodłowiec należy do rodziny tarcznicowatych, występuje na różnych gatunkach iglaków: jodłach, sosnach, świerkach, jałowcach, daglezjach. Samice i larwy żerują na dolnej stronie igieł, na starszych pędach, przy czym górna strona tych igieł pokrywa się żółtymi plamami. Igły mogą całkiem żółknąć i opadać. Samica jest żółtawa, kształtu gruszkowatego, jej tarczka jest szeroko owalna, długości 1,7-2,3 mm, czarna z jasnoszarym brzegiem i wylinką larwalną pośrodku. Larwy II stadium zimują. Samice dojrzewają w kwietniu, po czym w czerwcu i lipcu składają po ok. 70 jaj, z których szybko wylęgają się larwy.

Zwalczanie należy rozpocząć wczesną wiosną, opryskując rośliny preparatem olejowym. W okresie wylęgania się larw, czyli w lipcu, należy wykonać 2 zabiegi co 14 dni, jednym z noenikotynoidów.

Sośniczek gruszkowaty należy do rodziny tarcznicowate, występuje na różnych gatunkach sosen. Larwy i samice żerują na wewnętrznej stronie igieł powodując ich żółknięcie. Tarczka samicy jest gruszkowata, biała, długości 1,4-2,2 mm. Samiec jest podłużnie owalny, fioletowy do szarego. Zimują larwy II stadium. Od wiosny żerują, a od maja do czerwca przekształcają się w osobniki dorosłe, po czym samice składają po 26 jaj i po 3 tygodniach wylęgają się żerujące larwy.

Skorupik szpilковиak należy do rodziny tarczownikowatych, występuje na gatunkach sosen i jodeł (w Polsce na limbie). Na igłach, na których szkodnik żeruje powstają żółte plamy. Tarczka samicy jest wąska, długości 1,8-2 mm, brązowa, o równoległych bokach. Ciało samicy jest owalne z charakterystycznym zakończeniem odwłoka, tzw. pygidium. Samice zimują, a w kwietniu składają jaja. Od początku czerwca wylęgają się larwy, w lipcu pojawiają się larwy II stadium, które dojrzewają w sierpniu.

Bielik świerkowiec należy do rodziny wełnowcowatych, występuje na starszych drzewach świerka pospolitego w Polsce południowej. Wskutek żerowania larw na igłach, ulegają one odbarwieniu, a dodatkowo pojawiają się grzyby sadzakowi. Ciało samicy jest owalne, różowe, długości 2,5 mm, segmentowane, pokryte wełnistą wydzieliną. Larwy są podobne, ale mniejsze. Jaja słomkowożółte, opylone białym proszkiem, ułożone w grupach i okryte białą wydzieliną. Larwy III stadium rozwojowego zimują pod łuskami kory, okryte białym wojłokiem, często w białych galasach ochojnika świerkowego zielonego. W połowie czerwca samice dojrzewają i każda składa po 150 jaj, okrywając je wełnistym wojłokiem. Pod koniec czerwca wylęgają się larwy, które początkowo wędrują po igłach i pędach, po czym osiedlają się i żerują.

Tarcznik jodłowiec należy do rodziny tarczownikowatych, występuje na jałowcach, daglezi zielonej, jodłach, sosnach, świerkach (świerk Brewera). Samice i larwy żerują na dolnej stronie igieł, na których pojawiają się żółte plamki. Całe igły mogą żółknąć i opadać. Tarczka samicy jest szeroko owalna, wielkość 1,7-2,3 mm, w środkowej części czarna z jasnoszarym brzegiem i wylinką larwalną. Żółtawa samica jest gruszkowata. Larwy II stadium zimują, a w kwietniu pojawiają się samice, które w czerwcu i lipcu składają po 68 jaj. Wylęgłe szybko larwy żerują i jesienią schodzą na zimowanie.

Wczesną wiosną należy zastosować preparat olejowy – w celu zniszczenia larw zimujących. Na początku i w połowie lipca, kiedy wylęgają się larwy należy dwukrotnie zastosować jeden z neonikotynoidów.

Świerkowiec większy należy do rodziny misecznicowatych, występuje na różnych gatunkach świerków, np. świerku pospolitym, świerku kłującym, świerku serbskim. Larwy i samice żerują u nasady zeszłorocznych pąków i w rozwidleniach młodych pędów, skutkiem czego wzrost pędów jest zahamowany, mogą one również zamierać. Dodatkowo rośliny pokrywają się grzybami sadzakowymi, osiadłymi na rosie miodowej. Miseczkowata samica, przypominająca nabrzmiąły pąk jest prawie kulista, brązowożółta, długości 8 mm, szerokości 7,5 mm. Uskrzydłony samiec, długości 1 mm posiada na końcu ciała 2 długie szczeciny. Jaja są kuliste, czerwone. Owalne larwy początkowo są różowawe, potem ciemnieją. Larwy II stadium zimują pod łuskami pąków lub na pędzie u podstawy igieł i one przekształcają się w samice, lub na dolnej stronie igieł – one przekształcają się w samce. Od początku kwietnia do połowy maja powstają samice i składają jaja do I dekady czerwca (po 650-2000 sztuk). Wylęgające się larwy wychodzą spod tarczek i rozchodzą się po roślinie, przechodząc dalszy rozwój.

Zabiegi zwalczające należy przeprowadzić od połowy lipca, 2-3 krotnie co 14 dni.

Misecznik tujowiec należy do rodziny misecznicowatych, występuje na żywotniku zachodnim, czasami i innych iglakach. Żerowanie larw i samic powoduje odbarwianie pędów i łusek, i często ich zamieranie, wzrost zostaje zahamowany. Dodatkowo występują grzyby sadzakowe. Dojrzała samica pokryta jest owalną, bardzo wypukłą, ciemnobrązową miseczką o wymiarach 2-3,5 mm x 1,5-2,5 mm. Tarczka młodej samicy jest płaska, jasnobrązowa. Larwa I stadium jest różowa do kremowej, II stadium – czerwonobrązowa. Larwy II stadium zimują na pędach, po czym od połowy kwietnia zaczynają żerowanie i dojrzewają. Od połowy czerwca do połowy lipca samice składają po 450 jaj pod spód ciała. Na początku lipca wylęgają się larwy, co trwa do połowy sierpnia.

Ewa Żak

Źródło:

Praca zbiorowa „Ochrona drzew i krzewów iglastych”